

INVALIDITĀTES LIETU NACIONĀLĀS PADOMES SĒDES PROTOKOLS

Rīgā

Nr. 2

2017.gada 19.aprīlis

Sēdi vada:

J. Reirs Labklājības ministrs, padomes priekšsēdētājs.

Padomes locekļi vai to deleģētie pārstāvji:

V.Biseniece Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, Elektronisko sakaru un pasta departamenta galvenā speciāliste;

O.Briedis Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, ministra padomnieks;

D.Dadzīte Latvijas Paralimpiskās komitejas prezidente;

A.Ilves Tiesībsarga birojs, Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas juridiskā padomniece;

A.Jaunsleinis Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis;

I. Krātiņa Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem "Zelda", atbalsta persona-psiholoģe;

P.Leiškalns Latvijas Darba devēju konfederācija, sociālās drošības eksperts;

Dz.Mergupe-Kutraite Izglītības un zinātnes ministrija, Izglītības departamenta vecākā referente;

Ē.Miķītis Veselības ministrija, Veselības aprūpes departamenta direktors;

R.Muciņš Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, valsts sekretārs;

L.Neiders Ekonomikas ministrija, Tautsaimniecības strukturpolitikas departamenta Ekonomikas politikas koordinācijas nodaļas vadītāja vietnieks;

N.Pīlipsis Sabiedrības integrācijas fonds, Projektu nodaļas diskriminācijas novēršanas programmas koordinators;

S.Sproģe Latvijas Neredzīgo biedrības centrālās valdes priekšsēdētāja;

E.Vorslovs Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidents.

Citi dalībnieki:

B.Bicēna Latvijas Vājdzirdīgo atbalsta asociācija „Sadzirdi.lv”;

A.Eglītis VSIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs Vaivari”, valdes loceklis;

E.Celmiņa Labklājības ministrija, Sociālās iekļaušanas politikas departamenta direktore;

- I.Parhomenko Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”;
- I.Rudzīte Latvijas Pašvaldību savienība, padomniece;
- K.Kalvītis Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”;
- A.Nulle VSIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs Vaivari”, valdes priekšsēdētāja;
- Ņ.Meņģele Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”;
- L.Pavļuta Latvijas valsts simtgades biroja vadītāja;
- M.Pužuls Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, konsultants darba aizsardzības jautājumos;
- G.Raipalis Latvijas Rehabilitācijas profesionālo organizāciju apvienība, valdes loceklis;
- J.Stadja Biedrība „EAPN- Latvia”;
- I. Šņucins Finanšu ministrija, Valsts sekretāra vietnieks nodokļu, muitas un grāmatvedības jautājumos;
- I.Vilcāne Labklājības ministrija, Sociālās iekļaušanas politikas departamenta vecākā eksperte vienlīdzīgu iespēju jautājumos;
- L.Vircava Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!” – „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” Rīgas nodaļa, valdes locekle;
- A.Vētra Latvijas Rehabilitācijas profesionālo organizāciju apvienība, prezidents.
- Protokolē:**
- R.Veidliņa Labklājības ministrija, Sociālās iekļaušanas politikas departamenta vecākā referente.

Sēdi sāk plkst. 13:00

Darba kārtībā:

1.	Rehabilitācijas centros stacionārā saņemamo medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu analīze	Veselības ministrija
2.	Nodokļu politikas pamatnostādnes: paredzamā ietekme uz personām ar invaliditāti	Finanšu ministrija
3.	Vadlīnijas LV100 pasākumu organizatoriem „Vides un informācijas pieejamības nodrošināšana un sabiedrības iekļaušana”	Labklājības ministrija
4.	Dažādi	

1.jautājums

Rehabilitācijas centros stacionārā saņemamo medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu analīze

Ē.Miķītis, A. Nulle

A.Ilves, D.Dadzīte, J.Reirs

Ē.Miķītis iepazīstina sēdes dalībniekus ar valsts apmaksātajiem rehabilitācijas pakalpojumiem. Stacionārā rehabilitācijas pakalpojumi pieejami sekojošās ārstniecības iestādēs: Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīcā insulta pacientiem, Liepājas reģionālajā slimnīcā, nedaudz Vidzemes slimnīcā un VSIA Nacionālais rehabilitācijas centrs "Vaivari" (turpmāk – NRC „Vaivari”). Pamatā rehabilitācija stacionārā tiek sniegta NRC "Vaivari", kur ir pieejamas trīs pakalpojumu programmas: pacientiem ar muguras smadzeņu šķērsbojājumu jeb spināliem pacientiem, pieaugušajiem un bērniem.

Pēdējos gados ir palielinājies gan pacientu skaits, gan finansējums rehabilitācijai stacionārā.

Savukārt valsts apmaksātie ambulatorie rehabilitācijas pakalpojumi ir pieejami 85 ārstniecības iestādēs sekojošās pakalpojumu grupās: ambulatorā sniegtie rehabilitācijas pakalpojumi, fizikālās medicīnas pakalpojumi, dienas stacionārā sniegtie rehabilitācijas pakalpojumi un pakalpojumi mājās.

Turpinājumā A.Nulle iepazīstina ar NRC „Vaivari” pieejamajiem rehabilitācijas pakalpojumiem. NRC „Vaivari” pamatdarbība ir medicīniskā rehabilitācija bērniem un pieaugušajiem subakūtā periodā (pēc pirmreizēja notikuma) un dinamiskā novērošana.

Pacienti, kuriem ir paliekoši funkcionēšanas traucējumi – bērni un pārsvarā spinālie pacienti – tiek reģistrēti dinamiskās novērošanas reģistrā un vienu līdz divas reizes gadā tiek uzaicināti uz īsu, atkārtotu rehabilitācijas kursu, lai novērtētu situāciju, novērstu sekundārās komplikācijas, apmācītu pacientu vai pacienta tuviniekus un izstrādātu jaunu rehabilitācijas plānu.

NRC „Vaivari” strādā ļoti plaša rehabilitācijas speciālistu komanda. Rehabilitācijas ārsts, izvērtē konkrētajam pacientam piesaistāmos speciālistus un, ja nepieciešams, piesaista konsultantus arī no citām ārstniecības iestādēm. Pacienta rehabilitācijas plāns tiek izstrādāts 72 stundu laikā, komandas sapulcē, pēcāk, pēc nepieciešamības, vienu līdz divas reizes nedēļā, komandas sapulcē, plāns tiek precizēts un pilnveidots. Lai intensificētu procesu, tiek izmantotas baseina un trenāžieru zāles nodarbības, aerobās slodzes treniņi, nūjošanas grupas un pielietotas robottehnoloģijas.

Rehabilitācijas programmas kvalitātes novērtēšanai, divas programmas ir akreditētas Eiropas Savienības Medicīnas specialitāšu apvienības Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas sekcijas programmu akreditācijā, bet viena pašreiz ir vērtēšanas procesā. Savukārt klientu apkalpošanas kvalitātes uzlabošanai ir ieviesta klientu apkalpošanas rokasgrāmata un regulāri tiek veiktas pacientu apmierinātības aptaujas.

A.Ilves lūdz norādīt, kādā laika periodā rehabilitāciju var saņemt bērni, kuri ir dinamiskās novērošanas rindā.

A.Nulle skaidro, ka dinamiskās novērošanas reģistrā esošie pacienti kārtējā rehabilitācijas kursa laikā tiek atkārtoti izvērtēti un speciālisti norāda uz ko jāstrādā, kā arī saskaņo nākamā rehabilitācijas kursa laiku. Starp rehabilitācijas kursiem NRC „Vaivari” bērni veic rehabilitācijas kursu tuvāk dzīvesvietai.

D.Dadzīte vēlas noskaidrot, vai pastāv kompensēšanas mehānisms, ja medicīnisko rehabilitāciju saņem citā Eiropas Savienības dalībvalstī.

Ē.Miķītis paskaidro, ka kopš 2013.gada 25.oktobra ir spēkā Direktīva 2011/24/ES "Par pacientu tiesību piemērošanu veselības aprūpē" (turpmāk – Pārrobežu direktīva). No tās izriet, ka Latvijas iedzīvotājs par citā valstī saņemtu plānveida veselības aprūpi var saņemt atlīdzību atbilstoši veselības aprūpes pakalpojumu tarifiem, kādi ir spēkā Latvijā. Atlīdzinot izdevumus par citā Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomiskā Zonā vai Šveicē saņemtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, Nacionālais veselības dienests to veic atbilstoši tarifiem uz brīdi, kad saņemts veselības aprūpes pakalpojums, pārbaudot, vai saņemtais veselības pakalpojums arī Latvijā tiek apmaksāts no valsts budžeta līdzekļiem.

J.Reirs interesējas par finansējuma palielinājumu medicīniskajai rehabilitācijai attiecībā pret veselības nozares finansējumu, un cik Veselības ministrija ir pieprasījusi papildus līdzekļus medicīniskajai rehabilitācijai. Vēl vēlas noskaidrot, kāda ir iespēja rehabilitācijas pakalpojumu decentralizēt.

Ē.Miķītis sēdes laikā nevar nosaukt precīzas summas, kuras Veselības ministrija ir pieprasījusi medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumiem. Taču norāda, lai gan pašreiz medicīniskās rehabilitācijas saņemšanas iespējas stacionārā ir ierobežotas, tomēr Veselības ministrija iespēju robežās arī nākotnē pieprasīs līdzekļus, lai katrā daudzprofilu slimnīcā būtu rehabilitācijas dienests. Patlaban lielākais vairums pacientu medicīnisko rehabilitāciju saņem ambulatori un dienas stacionārā.

Nolemj: Veselības ministrijai iesniegt informāciju par pieprasīto finansējumu medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumiem.

2.jautājums

Nodokļu politikas pamatnostādnes: paredzamā ietekme uz personām ar invaliditāti

I.Šņucins

E.Celmiņa

Nodokļu politikas reforma ir paredzēta tiešo nodokļu jomā: uzņēmumu ienākuma nodokļa, iedzīvotāju ienākuma nodokļa, solidaritātes nodokļa kā arī tiks mainīta sociālās apdrošināšanas iemaksu bāze.

Ir priekšlikums ieviest atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas principu. Šāds princips paredz nodokli maksāt tikai par to peļņas daļu, kura tiek sadalīta, bet, ieguldot līdzekļus uzņēmuma attīstībā, nodoklis nav jāmaksā. Igaunijas pieredze liecina, ka pie šāda principa zūd motivācija uzņēmumiem slēpt ienākumus.

Ir ierosinājums iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi ienākumiem zem 45000 EUR/gadā samazināt līdz 20%, bet ienākumiem virs 45000 EUR/gadā saglabāsies esošā līmenī (23%). Vienlaikus diferencēt neapliekamo minimumu un palielināt atvieglojumu par apgādībā esošu personu līdz 250 EUR. Bez tam ir piedāvājums mainīt iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksas kārtību par attaisnotajiem izdevumiem. Pašreiz ir trīs veidu attaisnotie izdevumi: par medicīnu un izglītību, kuriem limits ir 215EUR/gadā par cilvēku un zobārstniecība un plānotās operācijas, kuriem nav noteikts limits. Plānots ir abas grupas apvienot un noteikt limitu 600 EUR/gadā par cilvēku, pārmaksātais nodoklis varētu tikt atmaksāts līdz 50% no samaksātā nodokļa apmēra.

Vēl ir priekšlikums autoratlīdzību saņēmējiem un pašnodarbinātām personām par daļu, kura pārsniedz minimālās algas apmēru, maksāt 5%.

E.Celmiņa interesējas par iespēju cilvēkiem ar invaliditāti attaisnotos izdevumus iekļaut māsas vai brāļa gada ienākumu deklarācijā.

I.Šņucins atzīst, ka šāds priekšlikums jāizvērtē nodokļu reformas darba grupai.

Nolemj: Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

3. jautājums

Vadlīnijas LV100 pasākumu organizatoriem „Vides un informācijas pieejamības nodrošināšana un sabiedrības iekļaušana”

L.Pavļuta, I.Vilcāne

I.Balodis, A.Jaunsleinis

L.Pavļuta ieskicē Latvijas valsts simtgades biroja veicamos darbus dažādu ar simtgades atzīmēšanu saistītu pasākumu organizēšanā, laikā no šī gada 4.maija līdz pat 2021.gada janvārim, kad ir Latvijas Republikas starptautiskās atzīšanas simtgade.

Turpinājumā I.Vilcāne iepazīstina ar simtgades pasākumu organizatoriem izstrādātajās vadlīnijās ietvertajiem vides un informācijas pieejamības nodrošināšanas ieteikumiem. Ieteikumi aptver trīs etapus. Vispirms tiek ieteikts apzināt pasākuma mērķa grupas vajadzības, kam seko pasākuma pieejamības nodrošināšana (telpu un sabiedriskā transporta pieejamība, pieejami pacelāji un sanitārās telpas, informācija par nokļūšanu uz pasākumu u.tml.). Trešajā posmā sniegti ieteikumi kā nodrošināt informācijas pieejamību dažādām sabiedrības grupām.

Vēl vadlīnijās norādītas saites uz dažādām interneta vietnēm papildus informācijas iegūšanai. Vadlīnijās iekļauta pašpārbaudes anketa, lai organizators varētu novērtēt pasākuma pieejamību. Ja organizators pasākumu ir novērtējis kā pieejamu, - bukletos un informatīvajos materiālos var iekļaut piktogrammu, kas informē pasākuma dalībniekus par tā pieejamību dažādām sabiedrības grupām.

I.Balodis ierosina piktogrammu papildināt ar vēl vienu simbolu – pasākums pieejams vecākiem ar maziem bērniem, attiecīgi papildinot izvērtējumu ar šīs mērķa grupas vajadzībām.

Savukārt **A.Jaunsleinis** piedāvā vadlīniju izplatīšanai izmantot Latvijas Pašvaldību savienības videokonferenču sistēmu.

Nolemj:

1. Sniegto informāciju pieņemt zināšanai;
2. Izmantojot Latvijas Pašvaldību savienības videokonferences sistēmu I.Vilcānei organizēt semināru simtgades pasākumu organizatoriem par vides un informācijas pieejamības nodrošināšanu.

4.jautājums

Dažādi

B.Bicēna

E.Celmiņa

B.Bicēna interesējas par iespēju Invaliditātes lietu nacionālās padomes sēžu darbu translēt internetā. Uz ko **E.Celmiņa** norāda, ka Labklājības ministrija šādu iespēju ir apzinājusi, tomēr Labklājības ministrijai nav šādu tehnoloģiju un resursu apraides nodrošināšanai.

Pielikumā:

- 1) Sabiedrības integrācijas fonda 2017.gada 5.aprīļa pilnvara Nr.2-15.3/50 uz 1lp.;
- 2) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2017.gada 11.aprīļa pilnvara Nr.1-14/2956 uz 1lp.;
- 3) Veselības ministres 2017.gada 13.aprīļa pilnvara Nr.01-12.4/1758 uz 1lp.;
- 4) Ekonomikas ministra 2017.gada 18.aprīļa pilnvara Nr.1-1-2830 uz 1lp.;
- 5) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2017.gada 19.aprīļa pilnvara Nr.2-2.74/1298 uz 1lp.;
- 6) Izglītības un zinātnes ministrijas 2017.gada 19.aprīļa pilnvara Nr.01-10e/1637 uz 1lp.;
- 7) Veselības ministrijas prezentācija „Medicīniskās rehabilitācijas valsts apmaksāto pakalpojumu apjoms” 5 slaidi;
- 8) Nacionālā rehabilitācijas centra Vaivari prezentācija „Par medicīnisko rehabilitāciju NRC „Vaivari”” 16 slaidi.

Sēdi slēdz plkst. 15:15

Labklājības ministrs,
Invaliditātes lietu nacionālās
padomes priekšsēdētājs

J.Reirs